

Samen1 uit Apeldoorn

VAN 260 LOKALE OMROEPEN NAAR 80 STREEKOMROEPEN

LOKALE MEDIA ONDER EEN VERGROOTGLAS

Dit jaar wordt het 50 jarig jubileum gevierd van de lokale omroep. Naast een landelijke (NPO) en een regionale publieke omroep (RPO) bestaan er in veel gemeenten kleinere omroepen die veelal werken met een enthousiaste groep vrijwilligers. Ook zijn in verschillende streken en steden afgelopen jaren professionele organisaties ontstaan die dagelijks veel nieuwe content produceren. In de sector van de publieke lokale omroep spelen echter veel veranderprocessen. De landelijke belangenbehartiger NLPO probeert vanuit Hilversum de paden te effenen voor een grote professionaliseringslag.

Door: René van de Kolk

De Stichting Nederlandse Lokale Publieke Omroepen (NLPO) is het samenwerkings- en coördinatieorgaan voor de lokale publieke omroep in Nederland. De stichting ondersteunt lokale publieke omroepen op diverse terreinen om de sector verder te professionaliseren en om de kwaliteit van de producties van lokale omroepen te verbeteren, zodat zij op het gebied van onder andere journalistieke kwaliteit kunnen voldoen aan de wettelijke eisen van een Lokaal Toereikend Media-Aanbod (LTMA). De

missie van de NLPO is gericht op een onafhankelijke lokale publieke omroep, die de lokale democratie versterkt en mensen stimuleert actief bij te dragen aan de gemeenschap.

TRANSITIE

Namens de 220 lokale omroepen exploiteert NLPO onder meer Mediahub, de gemeenschappelijke infrastructuur, onderhandelt zij over collectieve contracten (distributie, rechten) en maakt ze strategische afspraken met belanghebbende partijen.

Deze belanghebbende partijen zijn onder meer het Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), het Commissariaat voor de Media, de Nederlandse Vereniging van Journalisten (NVJ), de STER en de regionale en landelijke publieke omroepen. De NLPO bevordert de transitie van lokale omroepen naar zogenoemde streekomroepen, organiseert opleidingen en trainingen voor omroepmedewerkers en heeft een eigen kwaliteitskeurmerk voor omroeporganisaties ontwikkeld. De NLPO is in 2015 opgericht door de vereniging OLON (Organisatie van Lokale Omroepen in Nederland), met als belangrijkste doel het stimuleren, faciliteren en het conditioneren van de realisatie van een Lokaal Toereikend Media-Aanbod voor iedere Nederlander — door lokale publieke media-instellingen die hun verankering hebben in de Mediawet.

STRATEGIE EN BELEID

We spraken met Marc Visch, directeur-bestuurder van NLPO over de rol van NLPO bij streekomroep vorming. Marc is bijna zeven

jaar werkzaam voor NLPO en drijvende kracht achter de bewegingen om te komen tot processen van streekomroepvorming. Vanaf 1 november 2024 zal Marc de functie van directeur/hoofdredacteur bij RTV Drenthe gaan vervullen. “De streekomroepvorming gaat voorspoedig. Begin volgend jaar is het haalbaar om de helft van het aantal streekomroepen in de gewenste nieuwe opzet te krijgen”, vertelt Visch. “Deze nieuwe opzet vraagt om samenwerking met naburige partijen, maar ook om professionalisering in de organisatie op een twintigtal organisatorische vlakken.” De NLPO ondersteunt hier zeer actief in. Visch geeft aan dat het proces van bewustwording een enorme vlucht heeft genomen. “De vraag over het waarom, het nut en de noodzaak lijkt nu om te slaan naar ‘wat betekent dat dan voor onze organisatie en hoe doen we dat dan?’ Afgelopen jaren zijn veel vragen gesteld aan de kwartiermakers van NLPO. Kwartiermakers zijn professionals die door NLPO beschikbaar worden gesteld aan de sector en die een organisatie op

gewenste vlakken verder kan brengen. Hierdoor ontstaat er een heel andere dynamiek in de lokale omroepsector en blijkt negentig procent aardig op stoom om de veranderprocessen te starten.”

VAN 260 NAAR 80

Concreet is de lokale omroepsector sinds het ontstaan van deze sector gegroeid naar zo’n 260 aanwijzingen. Er bestaan feitelijk 260 omroepen met vergunningen die soms al voor meerdere gemeenten hun programma’s operationeel verzorgen. “De kwaliteit verschilt en is afhankelijk van de mensen die aan de knoppen zitten”, vertelt Visch. “Soms is dat een hoogwaardig team, maar soms ook is het een basisopzet waar continuïteit ver te zoeken is of er slechts mondjesmaat één keer per week een journalistiek product wordt neergezet.” Het doel is om van 260 omroepen in het verleden, gefaseerd naar tachtig aanwijzingen te gaan. “In 2027 moet dit proces zijn afgerond, omdat dan de landelijke wijze van financiering zal starten”, aldus Visch. Het betekent feitelijk dat er op termijn tachtig vergunninghouders zijn die een professionele organisatie moeten hebben gerealiseerd. Enerzijds om in aanmerking te komen voor financiering, anderzijds om daadwerkelijk invulling te hebben gegeven aan een Lokaal Toereikend Media Aanbod (LTMA). Door deze kwaliteitsslag te maken ontstaat een beter volwaardig lokaal medialandschap en krijgen luisteraars, kijkers en bezoekers van deze omroepen ook daadwerkelijk nieuws, cultuur en informatie op een kwalitatief goed niveau aangeboden.

NLPO

NLPO werkt op dit moment met dertien mensen (tien FTE) vanuit Hilversum en werkt naast dit belangrijke project ook aan andere faciliterende zaken voor de lokale omroepsector. Te denken valt dan aan het opzetten van centraal beleid op andere vlakken, belangenbehartiging, politieke lobbywerkzaamheden, maar ook praktische zaken die meer direct zichtbaar zijn, zoals het aanbieden van diensten op het gebied van samenwerking en mogelijkheden met BUMA/Stemra, ANWB, ANP, NVJ, NOS en andere partijen. Ook Mediahub, waarin een indrukwekkend aanbod aan mogelijkheden is geformuleerd voor de sector, is hier een voorbeeld van. Mediahub resulteert >

Marc Visch

LIGHTWARE
INNOVATIVE. RELIABLE. MADE IN EUROPE.

EXTEND SIGNALS UP TO 10 KILOMETERS!

HDMI-OPTX-TX200AU2K

HDMI-OPTX-RX100AU2K

The HDMI-OPTX-TX200AU2K and HDMI-OPTX-RX100AU2K transmitter and receiver devices are fiber extenders that allow users to extend HDMI 2.0 compliant video, audio, and control signals from a single source to a single destination through a fiber optic link up to 10 km.

USB 2.0 transmission that provides support for various types of USB 2.0 devices like webcams, microphones, or touch displays.

Supports HDMI 4K signal formats (4K UHD @60Hz RGB 4:4:4, up to 18 Gbps)

Based on **SDVoE** Technology

Learn more about the **OPTX** product family [here](#).

Redactieoverleg

in een uitgebreid modulaair distributiesysteem naar kabels en andere verschillende platformen die beschikbaar zijn voor de sector. Allemaal op vrijwillige basis. “Kwalitatief en prijstechnisch zeer aantrekkelijk”, volgens Visch, die aangeeft dat omroepen zelf kunnen beslissen of ze meedoen en dat ze kunnen kiezen uit diverse opties. NLPO speelt ook een belangrijke factor in de actuele uitrol van DAB+ voor de streekomroep. Op dit moment erg belangrijk, aangezien vergunningen en mogelijkheden in september 2024 zullen resulteren in de lancering van, naar verwachting, een stevig aantal lokale, grensoverschrijdende DAB+ multiplexen in de digitale ether. Voor de luisteraar resulteert dit in een groot aantal diverse nieuwe radiostations die via DAB+ kunnen worden beluisterd. Op deze digitale netwerken zal naar verwachting ook een groot aantal commerciële partijen gaan uitzenden. Op de achtergrond is dit voor NLPO een complex proces, maar de meerwaarde van landelijke organiseren is zeer belangrijk voor alle partijen. Ook hier is samenwerking de succesfactor.

INGEWIKKELD EN KOSTBAAR

Het doel van de veranderprocessen in de sector is niet het ontstaan van een tachtigtal streekomroepen. Het stimuleren van de journalistieke samenwerking en het bieden van betrouwbare journalistiek in iedere plaats is een recht waar iedere inwoner in elke streek recht op heeft. “En daar draait het voornamelijk om”, volgens Visch. “Op dat vlak werkt NLPO aan een mogelijkheid om met software de verbindende factor te zijn tussen iNOS, het redactiesysteem van de NOS, en de diverse nieuwsroomsystemen van de verschillende regionale publieke omroepen. Maar in de praktijk blijkt het koppelen van de diverse systemen ingewikkeld en kostbaar te zijn. Aan de samenwerking met landelijke en regionale publieke partners wordt intensief gewerkt. Vaak wordt content en kennis gedeeld. Met respect voor elkaars belangen en eigen wijze van financieren. “In het aanbod van content is een duidelijk verschil in benadering en doelgroepen bij de streekomroepen. Het allerbelangrijkste is dat een verslaggever van een streekomroep onderdeel is van de samenleving. Dat je dicht bij je

publiek staat en het gevoel van betrokkenheid groot is. Noodzakelijk eigenlijk in het krijgen van succes en relevantie bij je publiek. Immers, andere partijen staan verder weg en kiezen vaak andere invalshoeken”, vertelt Visch.

REDDING

Omroepen zijn vaak ook cultuurdragers in hun verzorgingsgebied. Daarin lijken ze misschien wel op regionale omroepen, omdat die er in de afgelopen jaren toch ook in geslaagd zijn om in sommige regio's sterk de identificatie met haar publiek en achterban te vinden. In Friesland, Utrecht en Limburg bijvoorbeeld. Visch: “Datzelfde geldt op kleinere schaal ook bij de vorming van streekomroepen, maar het zal nog wel enkele jaren duren en zal geleidelijk verlopen.” Het aanbieden van lokale content: nieuws, sport en cultuur zal, als dat op de juiste wijze wordt opgepakt, leiden tot (h) erkenning van een merk. Het ultieme zou zijn als ieder dorp en stad op maat bediend zou kunnen worden. “Het realiseren en uitvinden hiervan is de redding van de streekomroep op lange termijn.” >

Special
RF cams

Sony

Grass
Valley

Black-Magic
Ursa

Dé specialist voor draadloze
camera oplossingen!

www.broadcastrental.com

BRADCAST
Linking Professionals RENTAL

Dé gaffertape voor de entertainment branche

NICHIBAN

KEURMERK

Successen die gevierd worden, kunnen gemeten worden op een aantal manieren. NLPO werkt met een keurmerk voor certificering: Keurmerk Nederlandse Streekomroep. Dat proces spreekt hoge waardering uit voor organisaties die met elkaar samenwerken en op een twintigtal verschillende onderdelen er in is geslaagd de organisatie veel verder te brengen, bijvoorbeeld op gebied van administratie, governance, of bijvoorbeeld door het opmaken van een professioneel redactiestatuut. De meest recente toevoeging aan de lijst met keurmerkdragers is Streekstad Centraal uit de omgeving van Alkmaar. Ook is het aanbieden van dagelijkse content met een hoog journalistiek gehalte een concrete meetbare meerwaarde. Visch benadrukt nogmaals dat het borgen van lokale journalistiek voor hem hoog in het vaandel staat. "Iedere Nederlander heeft recht op lokale journalistiek. Daarbij is er voor veel omroepen ook ruimte om de wijze van organiseren zelf in te richten." Twente wordt genoemd als voorbeeld waarbij er onder de paraplu van één merk verschillende zenders zijn die op bepaalde delen van de dag ontkoppeld worden. Maar dat hoeft niet de blauwdruk te zijn voor de rest van het land. "In het Westland hoeven Omroep Bo en Radio Katwijk niet hun merknamen op te offeren en is het in de lucht houden van deze namen juist heel sterk", zegt Visch. Identificatie van luisteraars met hun favoriete merk is het belangrijkste en vaak gaat daar jaren investering vanuit het verleden aan vooraf.

NLPO biedt middels een handboek veel praktische tips die gefaseerd ingezet kunnen worden bij ieder mediabedrijf om te komen tot professionalisering en schaalvergroting. In de opzet van de huidige streekomroep zijn er ook veel verschillende inhoudelijke keuzes gemaakt. Bepaalde partijen focussen erg op online nieuwsvoorziening en minder op radio- en tv-producties. Maar andersom gebeurt dat ook. OPEN Rotterdam heeft, los van de lokale editie van FunX, bijvoorbeeld geen radiostation.

STAPPEN ZETTEN

De tweede helft van 2024 is een belangrijke periode voor de sector en voor NLPO als organisatie. De politiek in Den Haag verlangt successen uit de sector en verwacht daar ook een zekere mate van tempo in. In recente publieke politieke debatten werd waardering uitgesproken voor de successen die behaald waren. Het is nu zaak dat de meer complexe situaties ook een stap zetten en wellicht de ondersteuning oppakken die hen aangeboden wordt. De veranderprocessen zijn daar wat complexer, maar als incidenteel een gemeente een stimulerende rol speelt door aanvullende financiering beschikbaar te stellen, zou dat een en ander kunnen bespoedigen. Visch geeft aan dat tot nu toe de benadering top-down is gehanteerd, in de toekomst moet dat wellicht andersom en kan verandering van onderuit de sector wellicht leiden tot successen bij het resterende

deel van de sector. Immers, in 2027 gaat naar verwachting de nieuwe wijze van financieren in en zal de sector klaar moeten zijn om op verantwoorde wijze de diverse deelnemers van financiën te kunnen voorzien, waarbij ook prestaties en voorwaarden gesteld worden, iets waar nu volop op wordt voorgesorteerd. Na de zomer van 2025 wordt de nieuwe mediawet naar verwachting aangenomen, waarin een belangrijke rol voor de streekomroep is weggelegd. Maar ook de rol van NLPO wordt hierin opnieuw bekrachtigd. Een spannende tijd voor Visch en zijn team, omdat de inzet en weg die afgelopen jaren is bewandeld feitelijk worden beoordeeld en hopelijk gewaardeerd. Het politieke draagvlak lijkt er te zijn, maar alles hangt af van het tempo in de veranderprocessen, maar zeker ook van alle details en nuances die horen bij de maatwerkoplossingen in de sector. Visch zelf heeft op 1 augustus bekendgemaakt NLPO te verlaten om vanaf 1 november 2024 de functie van directeur/hoofdredacteur bij RTV Drenthe te gaan vervullen. Over de opvolging van Marc bij NLPO is nog geen nieuws bekend.

DE PRAKTIJK, WEST-FRIESLAND

Voor een verhaal uit de praktijk gaan we naar Noord-Holland, om daar de verhalen te horen vanuit West-Friesland. Over een uniek lokaal mediaplatform voor Hoorn, Medemblik, Enkhuizen en de omliggende dorpen. We spraken met hoofdredacteur Erik Bout en contentmanager Rob de Greeuw bij Streekomroep West-Friesland. De afgelopen jaren is er gewerkt aan de daadwerkelijke vorming van deze streekomroep. Nut en noodzaak van deze schaalvergroting werd enkele jaren geleden al ingezien bij het toenmalige bestuur. Deze visie heeft ertoe geleid dat er een overkoepelende organisatie is, genaamd Streekomroep West-Friesland. Onder deze paraplu vallen alle bestaande namen zoals Hoorn Radio, WEEFF en van Hoorn zeggen. De diverse radiostations, tv-kanalen en websites worden centraal geproduceerd. In West-Friesland is nog één mediapartij, OnsWestfriesland, waarvan men hoopt dat deze organisatie ook uiteindelijk deel gaat uitmaken van Streekomroep West-Friesland. Samenwerken is volgens Erik Bout essentieel om te overleven. "Krachten moeten worden gebundeld, waarbij de diverse merken blijven bestaan. Deze zijn immers bekend bij de luisteraar, >

At IDK the mission is to provide customers with best in class Pro AV products and support to meet both today and tomorrow's needs. With a wide range of product offerings, IDK's portfolio can meet the needs for any customer and any budget. From their award winning digital multi-switchers to AV over IP, IDK products enable customers to create, control, monitor, and manage their audio visual systems with ease.

4K@60 Digital Multi Switcher

MSD-V62UC

4K
@60

dDante RJLink

- › 6 inputs and 2 outputs
- › Up to 4K@60 (4:4:4)
- › HDCP 1.4/2.2
- › Embedding/De-embedding Dante audio
- › Picture-in-Picture (2-window)
- › Control external device
- › SDVoE/HDBaseT direct input option

HDMI/USB-C Switcher for huddle rooms

IMP-V31U

- › 3x1 switching (1xUSB-C/2xHDMI)
- › 1x2 DA (USB-C and HDMI)
- › Up to 4K@60 (4:4:4)
- › USB Type-C DisplayPort Alternate Mode input
- › USB Type-C USB Video Class output
- › USB Power Delivery
- › Embedding analog audio

Official BeNeLux Distributor for :

3MADE AV

Blauwesteenstraat 110/A - B-2550 Kontich - info@3made.be - www.3made.be

kijker of bezoeker.” Het samenwerken is concreet zichtbaar doordat vanuit één ruimte, met één redactie, de content wordt geproduceerd. Dit overigens in zeer nauwe samenwerking met de collega's van de regionale omroep NH Media.

BUDGETTEN

Doordat er een beroep gedaan kon worden op de subsidiepot van het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek is de organisatie in staat geweest een aantal betaalde professionals aan te nemen en de nieuwsvoorziening kwalitatief en kwantitatief naar een veel hoger plan te brengen. In totaal werken er nu 5,4 FTE betaalde krachten bij Streekomroep West-Friesland. Maar het is onmogelijk de organisatie draaiende te houden zonder een grote groep gemotiveerde medewerkers, honderd stuks op dit moment. Twee jaar geleden is de organisatie gestart met twee betaalde krachten maar dit is in korte tijd dus heel sterk gegroeid. Het is de taak van Erik Bout om de continuïteit te waarborgen en deze subsidiepot ook komende jaren nog aan te spreken en te borgen. Dit allemaal tot de financiering uiteindelijk landelijk wordt geregeld en er mogelijk grotere budgetten beschikbaar komen. Bout geeft aan dat de wijze van financieren die nu lokaal geregeld is en waarbij de verantwoordelijke lokale politiek de toegewezen gelden ook daadwerkelijk toezeft, een moeilijk proces is. “De ervaring leert dat er eerst op samenwerking wordt aangestuurd, maar als het dan vervolgens concreet zo is, wordt gezegd dat door schaalvoordeel er wellicht voordeel ontstaat en dat men vervolgens alles zelf moet regelen.”

Bout en De Greeuw hopen allebei op een solide financiering met daarin continuïteit, zodat er nog meer in mensen geïnvesteerd kan worden en mogelijk ook de omroep CAO kan worden toegepast op de medewerkers. Bout geeft aan: “De meeste energie is afgelopen jaren gaan zitten in de interne veranderprocessen, de komende jaren zullen meer technische processen worden geharmoniseerd.” De mannen van Streekomroep West-Friesland geven nadrukkelijk aan dat in de veranderende interne processen van samenwerking er ruimte moet zijn voor iedereen en dat feitelijk iedereen ook mee moet kunnen gaan naar de nieuwe organisatie. En daar lijkt men in geslaagd.

NH MEDIA

Al vele jaren wordt intensief met regionale omroep NH Media samengewerkt. De redactieruimte wordt gedeeld, maar dagelijks wordt ook de redactievergadering gezamenlijk ge-

WMT bij NH Media

daan, om op deze wijze mensen en middelen optimaal in te zetten en content één keer te maken en vervolgens op verschillende platforms uit te serveren. Dit zogenaamde Bureau Lokaal is een voorbeeld voor de rest van Nederland. Credits gaan naar NH Media, waarbij Bout aangeeft op zeer prettige wijze samen te werken met die partij. Er wordt daar ook actief gewerkt aan deze vernieuwende aanpak, al vele jaren lang. De onderlinge samenwerking heeft erin geresulteerd dat luisteraars en bezoekers veel meer content krijgen voorgeschoteld, maar dat de daadwer-

kelijke realisatie van videocontent ook is geslaagd. De samenwerking met NH Media heeft veel interne kennisdeling opgeleverd via onder meer opleidingen. Daarnaast kan men deels gebruikmaken van technische diensten en mogelijkheden. Bijvoorbeeld op gebied van de mobiele WMT's van Mobile Viewpoint die door NH Media zelf ook gebruikt worden. Voor de toekomst hopen Erik Bout en Rob de Greeuw dat de financiering continuïteit levert en dat men verder kan bouwen aan de organisatie. <